

چشمه و سنگ

بخوان و حفظ کن

ن

کوهسار
جدا شد یکی چشمه از کوهسار

به نرمی، چنین گفت با سنگ سخت:

بزرگ بد ذات سماجت
گران سنگ تیره دل سخت سر

تکان نخوردم منم نجبیدم از سیل زور آزمای قوی- نیرومند

کنایه از مایوس نشدن من نشد چشمه از پاشخ سنگ، سرد

بسیار جدبسی کند و کاوید و کوشش نمود
جستجو بود تلاش بلاشگر

برو کارگر باش و امیدوار

اگر تو گرت پایداری است در کارها

ن

به ره گشت، نالگه به سنگی دچار
لطف- بفتش حرف نذا- منادا

«گرم کرده، راهی ده، ای نیک بخت!»

زدش سیلی و گفت: «دور ای پسر
توجه کسی هستی

که ای تو، که پیش تو جستم ز جای؟»

اصول- پامسازی

به گندن در استاد و ابرام کرد
که از نسبت معلم

کز آن سنگ خارا، رهی برگشود... باز کرد
نیاید

که از یاس، جز مرگ، ناید به بار

شود سهل، پیش تو دشوارها
آسان

نری ≠ سخت

یاس ≠ امیدوار

سهل ≠ دشوار

محمدتقی بهار (ملک الشعرا)

خوانش و فهم

امیدوار و تلاشگر

۱ در متن شعر، «چشمه» و «سنگ» با چه ویژگی‌هایی توصیف شده‌اند؟

۲ خوانش بیت دوم و چهارم چه تفاوتی با هم دارد؟ چرا؟

حالت تسخیر

امری

تیره دل
بران سست
سفت سر

نسب